

Saray Reperensya Parad Workbook ed Aral

ENERO 2-8

KAYAMANAN ED SALITA NA DIOS | 2 ARARI 22-23

“Akin ya Kaukolan Tayoy Manpaabeba?”

w00 9/15 29-30

Inabobonan nen Jehova so Mapaabeban Josias

Manlapud palbangon et makuli iray managkimey ya angapiger ed templo. Maseguron misalsalamat si Josias ed si Jehova ta inapiger na saray komikimey so deral a ginawa na pigara ed mareleng iran inmuunan ateng to ed abung na Dios. Legay iyaligwas na kimey, sinmabi si Safan a mangibalita. Balet antoy sankabembenan to? Agayla, walay awit ton lukot! Insalaysay ton aromog na Atagey a Saserdoten si Helcias so “libro na tunong nen Jehova, a niiter ed panamegley nen Moises.” (2 Awaran 34: 12-18) Agaylan nalmoan—agpanduaruaan a saman so orihinal a kopya na say Ganggan!

Magunaet a dinengel nen Josias so amin a salitan walad libro. Legan a babasaen nen Safan, tatalosan na ari no panon ya onaplika ed sikato tan ed totoo so balang ganggan. Nagkalalo lan nandinayewan to no panon a nidadanet na libro so tuan panagdayew tan no panon a nipasakbay so onsabi iran bakbak tan kibantak no agamilen na totoo so palson relihyon. Lapud impakamoria ton agnagagawaan so amin a ganggan na Dios, pinilat nen Josias iray aysing to tan ingganggan to ed si Helcias Safan, tan arum nira: ‘Mibalita kayo ed si Jehova nipaakar ed saray salita na saya a libro; ta baleg so sanok nen Jehova a dimmalang sumpa ed sikatayo lapu ed saray ateng tayo agda dinengel so salita na saya a libro.’ —2 Arari 22:11-13; 2 Awaran 34:19-21.

w00 9/15 30 ¶2

Inabobonan nen Jehova so Mapaabeban Josias

Saray mensahero nen Josias so linma ed si Hulda a propetesia diad Jerusalem tan pinmawil ira a mangibalita. Impasabi nen Hulda so salita nen Jehova, a pakapatnagan a saray nirekord a desyang ed

agano nin aromog a libro so nagawa ed apostatan nasyon. Balet lapud nampaabeba si Josias ed arap nen Jehova a Dios, agto la nasagmak so kalamidad. Sikatoy napiponpon ed saray inmunan ateng to tan nipopon a mareen.—2 Arari 22:14-20; 2 Awaran 34:22-28.

Saray Espiritual a Kayamanan

w01 4/15 26 ¶3-4

Ontalona Ka Antokaman so Klase na Impambaleg ed Sika

Anggaman ed ansakit iran kipapasen leleg na impa-nugaw to, ginawa nen Josias so maong ed imaton nen Jehova. Matalonan tuloy so impan-uley to ya inkuan na Biblia: “Singa sikato anggapo so ari ed unaan to, a nampataoli ed Jehova ed simoon a puso to, tan ed simoon na kamarerwa to, tan ed simoon na pakayari to, unong ed amin a tunong nen Moises; anggan ed kayari to ag-inmalagey diman so anggan siopa a singa sikato.”—2 Arari 23:19-25.

Agaylan makapaseseg ya alimbawa si Josias ed saramay kaukolan a mansungdo ed makapasinagem ya impanugaw da! Anto so naaralan tayo manlapud alimbawa to? Anto so akitulong ed si Josias pian pilien to so dugan kurang tan mansiansia ditan?

ENERO 9-15

KAYAMANAN ED SALITA NA DIOS | 2 ARARI 24-25

**“Pansiansiam ed Nonot mo so Panaon ya
Pambibilayan Tayo”**

w01 2/15 12 ¶2

**Asingger la so Agew na Panangukom nen
Jehova!**

² Say impanprosesiya nen Sofonias so seguradon lalon angipamoria ed si Arin Josias a nakaukolan a linisan so Juda manlapud marutak a panagdayew. Balet, saray sagpot na ari ya ekalen so palson relihyon ed dalin da so agsigpot ya angekal ed amin a karelmengan diad limog na totoo odino anakbong

ed saray kasalanan na laki to, si Arin Manases, ya “amano ed Jerusalem na maalas a dala.” (2 Arari 24:3, 4; 2 Awaran 34:3) Kanian segurado ya onsa-bi so agew na panangukom nen Jehova.

w07 3/15 11 ¶10

Saray Pabitar ed Libro na Jeremias

Say taon et 607 B.C.E. Koma-11 taon lan uley nen Zedekias bilang ari. Manga 18 bulan lay apalabas manlapu nen kinubkob nen Arin Nabucodonosor so Jerusalem. Diad komapiton agew na komaliman bulan na koma-19 a taon ya uley nen Nabucodonosor, si Nebuzaradan, a kapitan na bantay, so linma odino “sinmabi” ed Jerusalem. (2 Arari 25:8) Nayarin legan ton walad kampo to diad paway na padir na syudad et inamta to iray kipapasen tan implano to iray gawaen to. Kayari taloran agew, salanti, diad komasamplon agew na bulan, sikatoy “linmoob” ed Jerusalem. Tan pinoolan to so syudad.—Jeremias 52: 12, 13, MB.

Saray Espiritual a Kayamanan

w05 8/1 12 ¶1

Saray Pabitar ed Libro na Komaduan Arari

24:3, 4. Lapud impankasalanan nen Manases ed dala, ‘agnilabay nen Jehova a perdonae’ so Juda. Rerespetoen na Dios so dala na andiay-kasalanan. Makapanmatalek itayo ya ombales si Jehova nisenggeg ed dala na andiay kasalanan diad paneral to ed saraman so mamapaagus ed satan.—Salmo 37:9-11; 145:20.

ENERO 16-22

KAYAMANAN ED SALITA NA DIOS |

1 AWARAN 1-3

“Say Biblia—Libro na Saray Tuan Agawa, Aliwan Is-istorya Labat”

mwbr23.01—w09 9/1 14 ¶1

Si Adan tan Eva—Talaga Kasin Nambilay Ira?

Nabasa so kangaranan na poli na saray Judio diad libro na Biblia ya Unionan Awaran diad kapi-

tulo 1 angkad 9 tan ed Ebanghelyo na Lucas kapitulo 3. Sayan makapadinayew tan detalyadon listaan na saray poli da et onabet ed 48 tan 75 ya henerasyon. Insalaysay nen Lucas so poli ya nanlapuan nen Jesus, dia balet ed Awaran et akarekord so kapolian na saray arari tan saser-dote diad bansan Israel. Nabasa ed saratan iray kangaranan na saray kabkabat ya totoo ya singa si Solomon, David, Jacob, Isaac, Abraham, Noe, tan si Adan. Amin ya ngaran ya akalista ed saratan et *talagan nambilay*. Tan diad saratan ya duaran rekord, abitla ya si Adan so unionan too ya *nambilay*.

mwbr23.01—w08 6/1 3 ¶4

Si Noe tan say Delap—Tuan Agawa, Aliwan Is-istorya Labat

Papaneknekan na duaran salaysay na saray kapolian diad Biblia ya si Noe et talagan nambilay. (1 Awaran 1:4; Lucas 3:36) Saratan ya listaan na kapolian et maalwar ya in-research tan pinan-iiba nen Esdras tan Lucas. Kanian naamtaan nen Lucas ya si Jesu-Kristo et nanlapud kapolian nen Noe.

mwbr23.01—w09 9/1 14-15

Si Adan tan Eva—Talaga Kasin Nambilay Ira?

Importantin maong ed saray mimimisa so bangat na Biblia ya dondon. Base ed sayan bangat, inter nen Jesus so perpekton bilay to bilang dondon pian niligtas so totoo manlapud kasalanan da. (Mateo 20:28; Juan 3:16) Singa amta tayo la, say dondon et bayar ya mipetekan ed bili na sakey a bengatlan abalang pian nabawi odino nipa-wil itan. Atan so rason no akin ya tinawag na Biblia si Jesus bilang “kasimbangan a dondon.” (1 Timoteo 2:6) Ompan nitepet tayo, kasimbangan na anto? Oniay ebat na Biblia: “No panon ya ompapatey so amin lapud si Adan, bilayen met so amin lapud Kristo.” (1 Corinto 15:22) Say perpekton bilay ya insakripisyong nen Jesus pian dondonen iray maunor ya totoo et misimbangan ed perpekton bilay ya abalang nen Adan lapud

impankasalan to ed Eden. (Roma 5:12) Kanian no agnambilay si Adan, anggapo sirin so kakanan na impangiter nen Kristo na bilay to bilang dondon bagat.

Saray Espiritual a Kayamanan

mwbr23.01-it-1 911 ¶3-4

Kapolian

Ngaran na Saray Bibii. No maminsan, bibitlaen ed listaan na saray kapolian iray ngaran na bibii no walay makatunongan ya rason. Diad Genesis 11:29, 30 abitla si Sarai (Sara) lapud sikato so panlapuan na insipan a Bini, aliwan diad arum ya asawa nen Abraham. Abitla met si Milca diad satan ya bersikulo ta bai nen Rebeca, say asawa nen Isaac. Ipapanengneng na satan ya say poli nen Rebeca et nanlapud saray kanayon nen Abraham, ta agnayarin mangasawa si Isaac ed arum a nasyon. (Ge 22:20-23; 24:2-4) Diad Genesis 25:1, abitla so ngaran nen Ketura, say sinmublay ya asawa nen Abraham. Mapatnag ya angasawa la met si Abraham kayari na impatey nen Sara, tan sarag to ni nawalaan na anak kayari na masulok ya 40 taon manlapu lad samay panaon ya mamilagron impawil nen Jehova itan ya pakayari ton nawalaan na anak. (Rom 4:19; Ge 24:67; 25:20) Sakey ni, ipapanengneng na satan so relasyon na Midian tan arum nin tribu na saray Arabiano ed Israel.

Abitla si Lea, Raquel, tan saray onkokomaduan asawa nen Jacob, ontan met ed saray ananak da. (Ge 35:21-26) Makatulong itan ya impormasyon pian natalosan tayo iray agawad saratan ya anak da tan no anto ray ginawa na Dios parad sikara. Atan met so rason no akin ya nabasa tayo ray ngaran na arum ya bibii diad listaan na saray kapolian. No say tawir et nipasa panamegley da, nayarin nabitla so ngaran da. (Nu 26:33) Siempre, nikadkaduma met ira di Tamar, Rahab, tan Ruth. Makapadinayew so istorya na sarayan bibii no panon iran nagmaliw ya kabiaangan na poli ya panlapuan na Mesias, si Jesu-Kristo. (Ge 38; Ru

1:3-5; 4:13-15; Mat 1:1-5) Wala ni ray arum ya alimbawa ya abitla iray ngaran na bibii diad listaan na saray kapolian, nabasa iratan ed 1 Awaran 2:35, 48, 49; 3:1-3, 5.

ENERO 23-29

KAYAMANAN ED SALITA NA DIOS | 1 AWARAN 4-6

**“Antoy Ipapaamta na Saray Pikakasik
Tungkol ed Siak?”**

w10 10/1 23 ¶3-7

‘Dedengelen To Ray Pikakasi’

Si Jabes et mapikasin too. Ingapo toy pikakasi to diad inkerew toy bendisyon na Dios. Insan wala ni taloran kerew to, a pakapatnagan ya mabiskeg so pananisia to.

Unona, akikasi si Jabes ed Dios, ya inkuan to: “Paawangen mo komon so ketegan ko.” (Bersikulo 10) Si Jabes et kagalgalang ya too, kalian aglabay ya ibaga na sayan kerew to a labay ton gamgamen so dalin na arum. Say sankanonot nen Jabes et saray totoo, aliwan say dalin. Nayarin say kekerewen to et onawang komon so dalin to pian mas dakel so makapanayam ditan a mandadayew ed tuan Dios.

Komadua, impikasi nen Jabes a ‘say lima na Dios et wala komon ed sikato.’ Isisimbo na lima na Dios so pakayari to ya uusaren to pian tulongan iray mandadayew ed sikato. (1 Awaran 29:12) Amta nen Jabes a pian naebatay pikakasi to, sikatoy nepeg a manmatalek a say lima na Dios et ag-antikey ed saramay walaay pananisia ed Sikato.—Isaias 59:1.

Oniay komatlon kerew nen Jabes: “Yagel mo ak komon ed mauges, pian aliwa komon a [satan] so kaermenan ko!” Nayarin samay imbag a nen Jabes ya “aliwa komon a [satan] so kaermenan ko” et mangipapanengneng ya say kekerewen to et aliwan say pakapaliis ed kaugsan, noagta nasarag to komoy epeko na satan.

Nanengneng ed pikakasi nen Jabes ya say importante'd sikato et say tuan panagdayew, tan sikatoy walaay pananisia tan talek ed Dios. Inebatan kasi nen Jehova so pikakasi to? Oniay unor iran salita ed sayan antikey a salaysay: "Say Dios inyabobon [odino, inter] to ed sikato so kerewto."

Saray Espiritual a Kayamanan

w05 10/1 9 ¶7

Saray Pabitar ed Libro na Unionan Awaran

5:10, 18-22. Diad saray agew nen Arin Saul, tinalo na saray tribu ed bukig na Jordan iray Agareno anggaman masulok a dobli so karakel na saraya nen say sikara. Nambiktorya iray mabayarin lalaki ed saraman a tribu lapud nanmatalek ira ed si Jehova tan kinerew da so tulong to. Sikatayo met so sigpot a manmatalek ed si Jehova legan a mibabakal itayo ed espiritual a paraan sumpad mabibiskeg a kakabusol.—Efeso 6:10-17.

ENERO 30-PEBRERO 5

KAYAMANAN ED SALITA NA DIOS | 1 AWARAN 7-9

"Sarag Mon Sumpalen Iray Mairap ya Asainmin Diad Tulong nen Jehova"

w05 10/1 9 ¶8

Saray Pabitar ed Libro na Unionan Awaran

9:26, 27. Ambelat a responsabilidad so nimatalek ed saray Levitan managbantay na wangalan. Niiter ed sikara so tombok na wangalan a palo-ob ed masanton paspasen na templo. Sikaray napanpiyaan diad inagew-agew a panaglukas na saray wangalan. Inmatalek met ed sikatayo so responsabilidad a mananap ed saray totoo ed territorya tayo pian tulongan iran makapandayew ed si Jehova. Agta nepeg a magmaliw itayo met a napanpiyaan tan napamatalkan a singa saray Levitan managbantay na wangalan?

w11 9/15 32 ¶7

Kasin Aligen Moy Finehas Sano Nasusubok Ka?

Ambelat so responsabilidad nen Finehas ed Israel nensaman, balet lapud pakpel, pakatalos, tan panagmatalek ed Dios, asarag to iray subok. Benendisyonan nen Jehova so maseseg a panangasikaso nen Finehas ed kongregasyon To. Kayari na manga 1,000 taon, pinuyanan si Esdras ya isulat: "Si Finehas ya anak a laki nen Eleazar sikato nensaman so makauley ed sikara dia ed panaon a linmabas, tan si Jehova wala nensaman ed sikato." (1 Awa. 9:20) Ontan met komon so nagawa ed amin a mangidadaulo ed totoo na Dios natan tan na amin a Kristianon matoor a manlilingkor ed sikato.

Saray Espiritual a Kayamanan

w10 12/15 21 ¶6

Kantaan si Jehova!

⁶ On, panamegley na saray propeta et inggangan nen Jehova iray lingkor to a sikatoy idayew da diad panganta. Saray komakanta manlapud tribu na saserdote et nalibre ni ingen ed saray kimey a kakaukolanan ed arum a Levita ta pian magenap so panaon da a mankompos tan manpasal.—1 Awa. 9:33.

Magmaliw ya Epektibo ed Ministeryo

w21.06 3-5 ¶3-8

TULONGAN SO IYAARALAN YA IYAPLIKA IRAY NANAARALAN TO

³ Pian onaligwas so iyaaralan ya anggad manpabautismo, nepeg ton iyaplika iray ibabangat na Biblia. (**Basaen so Mateo 28:19, 20.**) No iyaaplika to ray nanaaralan to, aaligen to imay "makabat a too" diad ilustrasyon nen Jesus ya nankotkot na aralem pian niletneg toy pundasyon na abung to diad balbaleg a bato. (Mat. 7: 24, 25; Luc. 6:47, 48) Antoy gawaen tayo pian natulongan tayon iyaplika to ray nanaaralan to? Pantongtongan tayoy taloran suggestion.

⁴ Tulongan moy iyaaralan mo ya nawalaan na goal. Akin et importante itan? Imanoen iyan ilustrasyon: No arawi so biahien mo, ompan labay moy man-stop over sagpaminsan diad maraakep iran lugar ya nadalan mo. Ta no ontan, aliwan makapabanal so manbiahe tan agmo isipen ya arawrawi ni. Mipara itan ed iyalingwas na iyaaralan. No wala ray goal to tan nagagawaan to iratan, diman to nalikna ya ag-arawi ya sikatoy nabautismoan. Usar moy kahon ya “Salim Iyan Gawaen” diad libron *Panliketan so Bilay ya Anggapoy Anggaan!* pian natulongan moy Bible study’m ya onaligwas. Kada nasumpal yo so sakey ya leksion, pantongongan yo no panon ya makatulong so goal ya walad kahon pian niyaplika toy inaral yo. No walay iisipen mon arum ya goal ya makatulong ed sikato, isulat mo itan diad leksab na “Arum Ni.” Agyo lilingwanan ya pantongongan iyan kahon pian nipayrek mod Bible study’m no anto ray goal ya nagawaan ton tampol, pati saray goal ya kaukolan nin palabasen so panaon antis ton nagawaan.

⁵ Tulongan mon manguman so iyaaralan mo. (Basaen so Marcos 10:17-22.) Amta nen Jesus ya aliwan mainomay parad samay mayaman ya laki ya ilako so amin ya kayarian to. (Mar. 10:23) Pero agnan-alangan si Jesus, diretsaan ton imbagu ed samay laki ya kaukolan ton umanen so kabibilay to. Akin ey? On ta ‘alikna nen Jesus so panangaro ed sikato.’ No maminsan, ompan manaalangan tayo ya ibaga ed Bible study tayo ya wala ray kaukolan ton umanen ta iisipen tayon mairap to ni itan ya gawaen. Tua, kaukolan so panaon pian say sakey et nalakseb to ray aliwliwan kagagawa tan ugali to, diad ontan et nisulong toy balon personalidad. (Col. 3:9, 10) Pero no agmo la pababayagen ya ibagad sikato iray kaukolan ton umanen, mas baleg so posibilidad ya manguman ya tampol. Sakey ni, diman to nanengneng ya walay malasakit mod sikato.—Sal. 141:5; Pro. 27:17.

⁶ Importante ya tepeten moy iyaaralan mo no antoy nibaga odino opinyon to ed topic ya aaralen

yo. Ditan mo nanengneng no kasin natatalosan tan papanisiaan to iratan. No gagawaen mo itan ya lanang, mas mainomay mo lan itongtong ed sikato iray onsublay ya topic ya ompan mairap ton awatten. Wala ray tepet diad libron *Panliketan so Bilay ya Anggapoy Anggaan!* ya makatulong pian naamaan moy iisipen na Bible study’m. Singa bilang, diad leksion 04 et oniyat tepet: “Anto kasi nalikna nen Jehova no usaren o bitlaen moy ngaran to?” Diad leksion 09 et oniyat tepet: “Anto ray labay mon ipikasi?” Ompan diad unaan et agmakaebat ya tampol so iyaaralan mo ed saratan ya tepet. Mabig no ipaimanom ed sikato iray teksto tan litaro ya walad libro pian natulongan mon manisip.

⁷ No natatalosan la na iyaaralan mo no antoy kaukolan ton umanen, istoryam o ipabantay mod sikato so eksperiensiya na arum pian napaseseg. Singa bilang, no ngalngali agmakapiaral so Bible study’m, ipabantay moy video ya *Inaro Ak nen Jehova* ya nanengneng ed seksion ya “Diskobrien” diad leksion 14. Diad maslak ya leksion na libron *Panliketan so Bilay ya Anggapoy Anggaan!* et wala ray naromog mon eksperiensiya diad seksion ya “Dakel Ni Naaralan Mo” odino diad “Diskobrien.” Pero agmo ikokompara ed arum so Bible study’m tan ibagam ya, “No asarag to, di nasarag mo met.” Paulyan mo ya sikaton mismo so makaisip ed satan. Pantongongan yo no antoy akatulong ed samay agi diad video pian niyaplika to ray bangat na Biblia. Ompan sarag mon ipaimano so teksto ya akatulong ed samay agi odino no antoy praktikal ya ginawa to. Anggad posible, say idanet mo et no panon ya tinulongan nen Jehova iman ya agi.

⁸ Tulongan moy iyaaralan mo ya naaro toy Jehova. Panon? Lanang mon ipaimano ed sikato iray kualidad nen Jehova. Kaukolan ton natalosan ya si Jehova et maliket a Dios, ya akaparaan ya ontulang ed saray mangaaro ed Sikato. (1 Tim. 1:11; Heb. 11:6) Ipanengneng mod Bible study’m ya sikatoy inar-aro nen Jehova—maong so pansompalan to no unoren to ray ganggan To. (Isa.

48:17, 18) No diman to mas naaaro si Aman Jehova, mas mainomay to lan unoren iray ganggan to tan napakiwas ya manguman.—1 Juan 5:3.

PEBRERO 6-12

KAYAMANAN ED SALITA NA DIOS | 1 AWARAN 10-12

“Pabiskeg Moy Panlabay Mon Gawaen so Linawa na Dios”

w12 11/15 6 ¶12-13

“Ibangat Mo Ak a Mangunor na Linawam”

¹² Say apresasyon nen David ed saray prinsipyona Ganggan tan say pilalek ton manbilay unong ed saratan et balibalin aligen. Imanoen no antoy agawa sanen imbaga nen David a labay toy oninum na “danum manlapud bobon na Betlehem.” Linma so talora ed saray sundalo tod syudad a kawalaan na saray Filisteo, tan angala ra na danum. Balet, “ag-itan ininum nen David noagta inyibung to parad si Jehova.” Akin? Oniay imbaga nen David: “Agkon balot sarag a gawaen iya, ta walay respetok ed Dios! Inumen ko kasi so dala na sarayan lalaki ya angipeligro na bilaya?”—1 Awa. 11:15-19, NW.

¹³ Amta nen David ya unong ed ganggan, kaukolan ya iyibung ed dalin so dala parad si Jehova tan agnepeg a kanen. Amta to met no akin a kaukolan iyan gawaen. Amta ton “say bilay na laman wala ed dala.” Balet, danum itan, aliwan dala. Akin et ag-itan ininum nen David? Inapresya toy prinsipyona satan a ganggan. Parad si David, say danum et mabli a singa say dala na saraman a taloran lalaki. Kanian, agto nitepel ya inumen so danum. Imbes, inyibung to itan ed dalin.—Lev. 17:11; Deu. 12:23, 24.

w18.06 17 ¶5-6

Abuloyan Mon Saray Ganggan na Dios tan Prinsipyona To so Mangipasal ed Konsiensiam

⁵ Pian nagungonnaan tayo ed saray ganggan na Dios, nepeg ya agtayo labat basaan odino kabisa-

doen iratan. Kaukolan tayon aroen tan respetoen iratan. Ibabaga na Biblia: “Busol yoy kaugsan, tan aro yoy kamaongan.” (Amos 5:15) Balet panon tayon nagawaan itan? Importante ya aralen tayon ipasen iray bengatla a singa ed pangipapasen nen Jehova. Pian iyilustra: Isipen pan walay problemam ed kakaugip. Inrekomenada na doktor mo ya kaukolan moy man-diet, man-ehersisy, tan umanen so estilo na kabibilay mo. Nen sinalim ya tumboken itan, naimanom ya epektibo! Seguradon misalsalamat kad doktor mo lapud tinulongan to ka ya magmaliw lan normal so kakaugip mo.

⁶ Mipadpara, inikdan itayo na Amalsa na saray ganggan ya manprotekta ed sikatayo manlapud saray makaderal ya epektu na kasalanan tan pian magmaliw ya maliket so bilay tayo. Isipen pa labat so nagungguna tayo no unoren tayo iray ganggan na Biblia nipaakar ed panagtila, panagsaol, panagtakew, seksual ya imoralidad, karawalan, tan espiritismo. (**Basaen so Proverbio 6:16-19;** Apo. 21:8) No makaawat tayoy dakel ya bendisyon lapud gagawaen tayoy panlabayan nen Jehova, seguradon onaralem so panangaro tan apresasyon tayo ed si Jehova tan ed saray ganggan to.

Saray Espiritual a Kayamanan

mwbr23.01—it-1 1058 ¶5-6

Puso

Manlingkor Diad “Interon Puso.” Kaukolan ya buo so literal ya puso pian onggana itan, pero nayarin naapag so piguratibon puso. Impikasi nen David: “Iyapasakey mo pay pusok ya ontakot ed ngaran mo,” ipapanengneng na satan ya nayarin naapag so puso na sakey a too ed saray aaroen tan tatakotan to. (Sal. 86:11) Nayarin “naapag” so puso na satan ya too—malainem-em so panagdayew to odino mandadayew ya tua ed Dios pero aliwan satan so prayuridad to. (Sal 119:113; Apo 3:16) Nayari met ya say sakey et “doble puso” to (diad literal, walaan na puso tan sakey nin puso), sasalien toy manlingkor ed duaran katawan, odino walay kunwarin ibabaga to balet dumay iiisipen to. (1Aw

12:33; Sal 12:2, paimanod leksab) Imbalikas nen Jesus ya agto labalabay itan ya doble puso pankunkunwari.—Mat 15:7, 8.

No say sakey et labay ton paliketen so Dios, dapat aliwan naapag odino doble so puso to, noagta *interon* puso ya manlingkor ed Dios. (1Aw 28:9) Pian nagawaan itan na sakey, kaukolan toy mansagpot a maong ta say puso et agnapanmatalkan tan nayarin impluensyaan to kan manggaway mauges. (Jer 17:9, 10; Ge 8:21) Nia ray makatulong pian mansiansian intero so puso tayo: impapuson manpikasi (Sal 119:145; Tag 3: 41), regular ya manaral na Salita na Dios (Esd 7: 10; Pro 15:28), lanang ya mibiang ed pangipulong ed maong a balita (ikompara si Jer 20:9), tan miulop ed saramay interon puso ya mandadayew ed si Jehova.—Ikompara 2Ar 10:15, 16.

PEBRERO 13-19

KAYAMANAN ED SALITA NA DIOS | 1 AWARAN 13-16

“Maabig so Resulta No Tumboken Iray Instruksion”

w03 5/1 10-11

Kasin Itetepet Mon, “Iner so Kawalaan nen Jehova?”

¹² Kayarin nipawil so kaban na siper dia ed Israel tan inkiyatol to diman ed Kiriath-jearim diad loob na dakel a taon, pinilalek nen Arin David ya iyalis itan diad Jerusalem. Sikato so tinmupleg ed saray pangulo na totoo tan inkuanto a say Kaban so iyalis ‘no isipen dan maong itan tan satan so manlapu ed si Jehova.’ Balet agto nan-usisan maong pian naseguro to so linawa nen Jehova ed satan a pamaakaran. No ginawa to itan, say Kaban so agbalot komon ilugan ed kariton. Sakbaten itan komon na saray Kohatitan Levita, unong a malinew ya ingganggan ed sikara na Dios. Anggaman mabetbet ya ontupleg si David ed si Jehova, diad sayan panganawawa et agto agawaan itan ed suston paraan. Makapa-

desyang so resulta. Oniay binidbir nen David ed saginonor: “Si Jehova a Dios tayo nanggawa na impamuyak ed sikatayo, ta sikato so agtayo inanap unong ed panguksoyan.”—1 Awaran 13:1-3; 15:11-13; Numeros 4:4-6, 15; 7:1-9.

w03 5/1 11 ¶13

Kasin Itetepet Mon, “Iner so Kawalaan nen Jehova?”

¹³ Sanen niyalis a siansia na saray Levita so Kaban manlapud abung nen Obed-edom pian awiten ed Jerusalem, kinansion so kantan ginawa nen David. Nilaktip ed satan so impapuson panonot: “Anapen yo so Jehova tan say biskeg to; manliket komon so puso na saray mananap ed Jehova. Nonoten yo so makapakelaw a kimkimey to a ginawa to, saray tongol to, tan saray panangukom na sangi to.”—1 Awaran 16:11, 12.

Saray Espiritual a Kayamanan

w14 1/15 10 ¶14

Dayewen si Jehova, say Ari ed Andi-anggaan

¹⁴ Inawit nen David ed Jerusalem so sagradon kaban na siperan. Legan na satan ya maliket ya okasyon, angansion iray Levita na kanta na panangidayew tan oniay importantin imbaga da ya akarekord ed 1 Awaran 16:31: “Kuan da komon ed saray nasyon, Si Jehova so man-ari.” Nayarin isipen na sakey, ‘No si Jehova et Ari ed andi-anggaan, akin ya nibagan sikatoy *man-ari* ni labat diad saman a panaon?’ Si Jehova et *magmamaliw* ya Ari sano uusaren toy autoridad to odino manuturo na mangirepresentad sikato diad sakey ya panaon odino diad espisipikon situasyon. Importantin natalonan tayo no panon ya magmamaliw ya Ari si Jehova. Sakbay ya inatey si David, insipan nen Jehova ed sikato ya say panuley to et mantultuloy ed andi-anggaan: “Paalageyen ko so binim ya ontumbok ed sika, a sikato so manlapu ed saray banel mo, tan iletneg ko so panarian to.” (2 Sam. 7: 12, 13) Asumpal iyan siperan nen pinmatnag so ‘bini’ o ilalak nen David kalabas na masulok ya 1,000 taon. Siopa itan, tan kapigan nagmaliw ya Ari?

Magmaliw ya Epektibo ed Ministryo

w16.01 13-14 ¶7-10

'Say Panangaro na Kristo so Mamapakiwas ed Sikatayo'

⁷ Unona, nepeg a napakiwas itayon manbilay parad si Jesu-Kristo. Imbaga nen apostol Pablo: "Say panangaro na Kristo so mamapakiwas ed sikami." (**Basaen so 2 Corinto 5:14, 15.**) Amta nen Pablo ya no awaten tayoy nikadkaduman panangaro nen Kristo, seguradon napakiwas itayon manbilay parad sikato. No talagan natatalosan tayo so ginawa nen Jehova parad sikatayo tan napapakiwas so puso tayo lapud panangaro to, labay tayon usarey interon bilay tayo parad si Jesu-Kristo. Panon tayon ipatnag itan?

⁸ Saray mangaaro ed si Jehova et napapakiwas a mangalig ed alimbawa nen Kristo, a manbilay iran singa impanbilay to, tan maapit dan tumboken so bakat to. (1 Ped. 2:21; 1 Juan 2:6) No matulok tayo, napaneknekan tayoy panangaro tayo ed Dios tan ed Kristo. Inkuan nen Jesus: "Siopaman a mangaawat ed saray ganggan ko tan manguunor ed saratan, aaroen to ak. Tan siopaman a mangaaro ed siak et aroen nen Amak, tan sikatoy aroen ko tan nakabat to ak a maong."—Juan 14:21; 1 Juan 5:3.

⁹ Legan na panaoy Memoryal, maabig no usisaen tayoy kabibilay tayo. Tepetan tayoy sarili tayo: 'Diad anto ran paraan a tutumboken ko lay bakat nen Jesu-Kristo? Anto ni ray sarag kon paaligwasen?' Importantin usisaen so sarili tayo, lapud naynay itayon nadedesdes a mangalig ed paraan na sayan mundo. (Roma 12:2) No agtayo manalwar, nayarin say natumbok tayo et saray managbangat ed sayan mundo, saray artista, tan saray sikat ed isport. (Col. 2:8; 1 Juan 2:15-17) Panon tayon nalabanan iratan a desdes?

¹⁰ Legan na panaoy Memoryal, panganawnawa tayon usisaen iray kawes tayo, saray koleksion tayon pelikula tan musika, anggan saray walad computer, smartphone, tan tablet tayo. No man-

pipili kay isulong mo, tepetan moy sarilim: 'No wadman met si Jesus ed laen ko tan nanengneng toy sulong ko, agak kasi nababaingan?' (**Basaen so 1 Timoteo 2:9, 10.**) 'No isulong ko iya, nibaga kasi na amin a makanengneng ya patumbok ak nen Jesu-Kristo?' Ontan met so itepet tayod sarili tayo no manpipili tayoy pelikula tan musika. 'Labay kasin bantayan nen Jesus iyan pelikula odino dengelen iyan musika? No bayesen toy cell-phone odino tablet ko, nababaingan ak kasi ed nanengneng to ditan?' Nipaakar ed saray video game, tepetan moy sarilim: 'Nairapan ak kasin mangipaliwawa ed si Jesus no akin a labalabay ko iyan galawen?' Say panangaro tayod si Jehova so mamakiwas ed sikatayon ekalen so amin a bengatla ya agmanepeg parad sakey a disipulo nen Kristo, anggano mabmabli ni itan. (Gawa 19:19, 20) Nen indedika tayoy bilay tayo, insipan tayon agtayo la manbilay parad sarili tayo noagta parad si Kristo. Kanian agtayo nepeg ya kawkawan so anggan anto ya makaamper ed maapit ya itumbok tayod bakat nen Kristo.—Mat. 5:29, 30; Fil. 4:8.

PEBRERO 20-26

KAYAMANAN ED SALITA NA DIOS | 1 AWARAN 17-19

"Pansiansiam so Liket Mo Anggano Wala ray Pakadismayaan"

w06 7/15 19 ¶1

Iyapasakey so Imano ed Kamaongan na Organi nisasyon nen Jehova

SI DAVID na kadaanan ya Israel so sakey ed saray alay abig a totoo ya asingbat ed Hebreon Kasulatan. Sayan managpastol, managtogtog, propeta, tan ari so sigpot a namatalek ed si Jehova a Dios. Say maapit a relasyon nen David ed si Jehova so anagyat ed sikaton manpilalek a mangipaalagey na sakey ya abung parad Dios. Satan ya abung, odino templo, so magmaliw a sentro na tuan panagdayew ed Israel. Amta nen

David a saray uksoyan nipaakar ed templo so mangitarok na liket tan panamendisyon ed totoo na Dios. Kanian oniay inkanta nen David: “Mapalar so too a pilien mo tan paasinggeren mo ed sika [Jehova], pian sikato et makapanayam ed arapan na abung mo. Sikami napesel kami na saray kaabigan a wala ed abung mo, salanti, kabigan na masanto a templom.”—Salmo 65:4.

w21.08 22-23 ¶11

Panliketan so Antokaman ya Pribilehyom Natan!

¹¹ Singa samay komaduan aripen, magmaliw tayo met ya mas maliket ed panlilingkor tayod si Jehova no **pasyaen** tayo so antokaman ya kimey o asainmin ya inter ed sikatayo. Singa bilang, mankuli kad panagpulong tan mitulongan kad saray kimey diad kongregasyon. (Gawa 18:5; Heb. 10: 24, 25) Manparaan kan maong parad aral pian makapankomento ka tan napaseseg mo ray agagi. Seryosom iray partem diad aral ed midweek tan ipraktis mon maong. No walay ipapagawa dad sika diad kongregasyon, gawam ya tampol tan seguradom ya natumbok mon amin so instruksion. Tandaan mo ya importante so amin ya kimey, anggano simpli labat itan. Insan nengneng mo no anto ni ray kaukolan mon paaligwasen pian magmaliw kan mas marunong. (Pro. 22:29) No mamasya kad antokaman ya kimey o asainmin ed kongregasyon, mas maples so iyaligwas mod espiritual tan magmaliw kan mas maliket. (Gal. 6:4) Mas mainomay mo met so miliket ed saray agagi no bilang ta makaawat iray pribilehyo ya labalabay mo met komon ya naawat.—Roma 12:15; Gal. 5:26.

Saray Espiritual a Kayamanan

w20.02 12, kahon

Inar-aro Tayoy Ama Tayo, si Jehova

Kasin Kabat tan Ilimanoen Ak nen Jehova?

Kasin asalim lan intepet ed sarilim, ‘Diad binilyon ya totoo ed mundo, naaimano ak kasi nen Jehova?’ Ontan so itetepet na dakel. Diad tua, insulat

nen Arin David: “O Jehova, antoy kablian na too pian sikatoy imanoen mo, say anak na too pian sikatoy asikasoen mo?” (Sal. 144:3) Matalek si David ya sikatoy kabkabat nen Jehova. (1 Awa. 17:16-18) Ipapaseguro met ed sika nen Jehova panamegley na Salita tan organisasyon to ya naaimano to so panangarom ed sikato. Imanoen irayan teksto ed Biblia ya mamapaneknek ed satan:

- Anengneng ka la nen Jehova antis ka nin niyanak.—**Sal. 139:16.**
- Amta nen Jehova no antoy walad pusom, tan amta to met iray nononoten mo.—**1 Awa. 28:9.**
- Si Jehova ya mismo so ondedengel ed saray pikakasim.—**Sal. 65:2.**
- Saray gagawaen mo et nayarin mamaliket odino mamaermen ed si Jehova.—**Pro. 27:11.**
- Si Jehova ya mismo so angiyasingger ed sika.—**Juan 6:44.**
- No ompatey ka, sarasarag kan paolien nen Jehova lapud kabkabat to ka. Ikdian to ka na balon laman tan ipawil tod nonot mo so memoryam, pati say personalidad mo.—**Juan 11:21-26, 39-44; Gawa 24:15.**

PEBRERO 27-MARSO 5

KAYAMANAN ED SALITA NA DIOS | 1 AWARAN 20-22

“Tulongan Iray Kabataan Pian Maong so Pansumpalan Da”

w17.01 29 ¶8

“Imatalek Mo ed Saray Matoor a Lalaki”

⁸ Basaen so 1 Awaran 22:5. Nayarin naisip nen David ya aliwan kualipikado si Solomon ya mangidaulo ed satan a balbaleg ya proyekto. Say templo et “makapadinayew a maong,” tan diad saman et “ugaw ni tan anggapo ni eksperiensya” nen Solomon. Balet, amta nen David ya tulungan nen Jehova si Solomon pian nagawaan toy

responsabilidad to. Kanian nampokus si David ed no antoy nitulong to, say panipon na dakdakel ya materyales.

w17.01 29 ¶7

"Imatalek Mo ed Saray Matoor a Lalaki"

⁷ Agbinmarong si David, tan sinuportaan to ninsiansiy pangipaalagey ed templo anggano aliwan sikatoy mangidaulo ed satan. Diad tua, tinawag itan ya templo nen Solomon, aliwan templo nen David. Anggano posiblin adismaya si David ta agto agawaay pirawat na puso to, sinuportaan toy proyekto. Maliket ya angorganisa na saray grupon nankimey tan nantipon na balatyang, gansa, pilak, tan balitok, pati saray troso na sedro. Niarum ni, pinaseseg toy Solomon: "Natan, ana'ko, komon ta si Jehova et walad sika, tan komon ta ontalona ka tan ipaallagey moy abung nen Jehova a Dios mo, unong a sinalita to nipaakar ed sika."—1 Awa. 22:11, 14-16.

w18.03 11-12 ¶14-15

Atateng, Kasin Tutulongan Yoy Anak Yo ya Onaligwas Parad Bautismo?

¹⁴ Bilang espiritual ya pastol, sarag na saray elder ed kongregasyon ya suportaan so pansasagpot na atateng no ipaseseg day pakawalaan na saray goal ed espiritual. Nanonotan ni na sakey ya sister, a payunir ed masulok ya 70 taon, so maabig ya epektivo ed sikato na impitongtong nen Brother Charles T. Russell nen anemira ni labat so taon to. Imbaga to, "Sikatoy angicana na 15 minuto pian katongtongan ak nipaakar ed saray goal kod espiritual." On, saray positibon salita tan panamaseseg et talagan agnalingwanan. (Pro. 25:11) Sarag met ya ipila na saray elder iray atateng tan ananak da no wala ray proyekto ed Kingdom Hall, ya ikdan da na kimey iray kabataan base ed edad tan pakasarag da.

¹⁵ Makatulong met iray agagi ed kongregasyon diad pangipatnag da na matukoy ya personal ya interes ed saray kabataan. Kaibad saya so pag-

maliw dan alerto ed saray tanda na iyaaligwas dad espiritual. Kasin impapuso tan ninonot a maong iray komento na sakey a kabataan odino ipaparaan ton maong so parte to ed midweek ya aral? Kasin matoor ton nalalampasan iray subok odino aanamoten to ray panganawnawa ya manipulon diad eskuelaan? Komendaan iran tampol. Agta maabig met ya antis odino kayari na aral et katongtongan moy sakey ya kabataan, ya ipanengneng mon interesado ka ed sikato? Diad onia ran paraan tan arum ni ra, nalikna na saray kabataan ya parte ira na "baleg a kongregasyon." —Sal. 35:18.

Saray Espiritual a Kayamanan

w05 10/1 11 ¶6

Saray Pabitar ed Libro na Unonan Awaran

21:13-15. Ingganggan nen Jehova so anghel a patundaen so salot lapud nalilikna Ton maong so irap na totoo To. Peteg a 'sankabalgan iray panangasi to.'

Magmaliw ya Epektibo ed Ministeryo

w16.03 10-11 ¶10-15

Sikayo Ran Kabataan—Panon Kayon Makapanparaan Parad Bautismo?

¹⁰ Ibabaga na Biblia: "Say pananisia et inatey no andian na saray gawa." (Sant. 2:17) No talagan walay pananisiam, napatnagan itan ed kakikiwas mo. Panon? Binitla na Biblia a "nepeg kayon manbilay a masanto tan saray gawa yo et pakapatnagan na debosyon ed Dios."—**Basaen so 2 Pedro 3:11.**

¹¹ Pian nipatnag mon 'manbilay ka a masanto,' nepeg ya malinis ka ed moral. Kumusta lay naga-gawaan mod satan? Singa bilang, nonot mo pay apalabas ya anem bulan. Panon mon impanengneng a say 'pakayarim a mantalos' et nipasal lan mangibiig ed duga tan alawa? (Heb. 5:14) Wala tay nanonotan mon agawa ya alabanan moy tukso odino panedesdes na saray kalimog mo? Kasin diad eskuelaan et marakep so ibabaga ra nipa-

kar ed pananisiam lapud maong ya ugalim? Kasin idedepensam so pananisiam imbes ya aligen iray kaklasem pian napaliisan mo labat so panagbala? (1 Ped. 4:3, 4) Siempre, anggapoy toon perpekto. No maminsan, anggan saray abayag lan lingkor nen Jehova et nababaingan met ya mangidepsa na pananisia ra ed arap na totoo. Balet, nepeg ya ipatnag na sakey a toon angidedikay bilay tod si Jehova ya sikatoy maliket a natawag ed ngaran na Dios, tan ipapanengneng to itan diad ugali to.

¹² Anto met so labay ya ibaga na saray ‘gawa a pakapatnagan na debosyon ed Dios?’ Kaiba ed saratan iray gagawaen ed kongregasyon, a singa say pipiaral tan pibibiang ed ministeryo. Kaiba met iray espiritual ya aktividad ya agnanenengneng na arum, a singa say personal a panagpikasi tan panagaral mo. Say sakey a toon angidedika lay bilay tod si Jehova et agto ipasen irayan gawa bilang makapasawan kimey. Imbes, ipatnag to so liknaan nen Arin David, ya inkuan ton: “Say panggaway linawam, O Dios ko, so panliliketan ko, tan say ganggan mo et walad pusok.”

—Sal. 40:8.

¹³ Pian natulongan kan manggaway kalat mo, waley worksheet tayo ed pahina 308 tan 309 na libron *Questions Young People Ask—Answers That Work*, Volume 2. Pasesegen ka na sayan worksheet ya isulat iray ebat mo ed saray tepet a singa say, “Kasin espisipiko iray pikakasim, tan antoy ipapatnag na saray pikakasim nipaakar ed panangarom ed si Jehova?” “Anto ray aaralen mo diad personal a panagaral mo?” “Kasin mibibiang kad ministeryo anggano agmo kaiba iray atateng mo?” Wala met so napansulatan mo ditan na saray kalat ya labay mon gawaen nipaakar ed panagpikasim, personal a panagaral mo, tan ministeryom.

¹⁴ Dakel ya kabataan a manplaplanon manpabautismo so atulongan ed sayan worksheet. Inkuan na sakey a kabataan a sister ya si Tilda: “Inusar ko so

worksheet pian manggaway kalat ko. Sansakey kon agawaan iratan a kalat, tan kayari na manga sakey taon et akaparaan ak lan manpabautismo.” Agunggonaan met ed satan so sakey a kabataan a brother ya si Patrick. Inkuan to: “Amtak la ray kalat ko, balet nen insulat ko iratan, mas apakiwas ak ya pankimeyan itan.”

¹⁵ Sakey ed saray tepet diad worksheet ya talagan pannonoten to ka et say: “Kasin manlingkor ka nin siansia ed si Jehova anggano tinmunnda lan manlingkor iray atateng tan kakaoram?” Tandaan, bilang dedikado tan bautismadon Kristiano, onarap kan bukor ed si Jehova. Agakadepende ed arum—anggan ed saray ateng mo—so panaglingkor mod si Jehova. Paneknekan na masanton panagbilay mo tan saray gawa a pakapatnagan na debosyon mod Dios ya impapusom lay katuaan tan akaparaan ka lan manpabautismo.